

Carn fresca a la pantalla

Alguns d'ells poden convertir-se en els futurs Niro, Pacino, Hoffman, Beatty, Redford... El temps s'encarregarà de fer-ne la tria. Són els nous rostres que han anat apareixent al llarg d'aquests vuitanta, projectats des del cinema americà. Estrelles «teen-agers» i joves actors es disputen el pastís filmic.

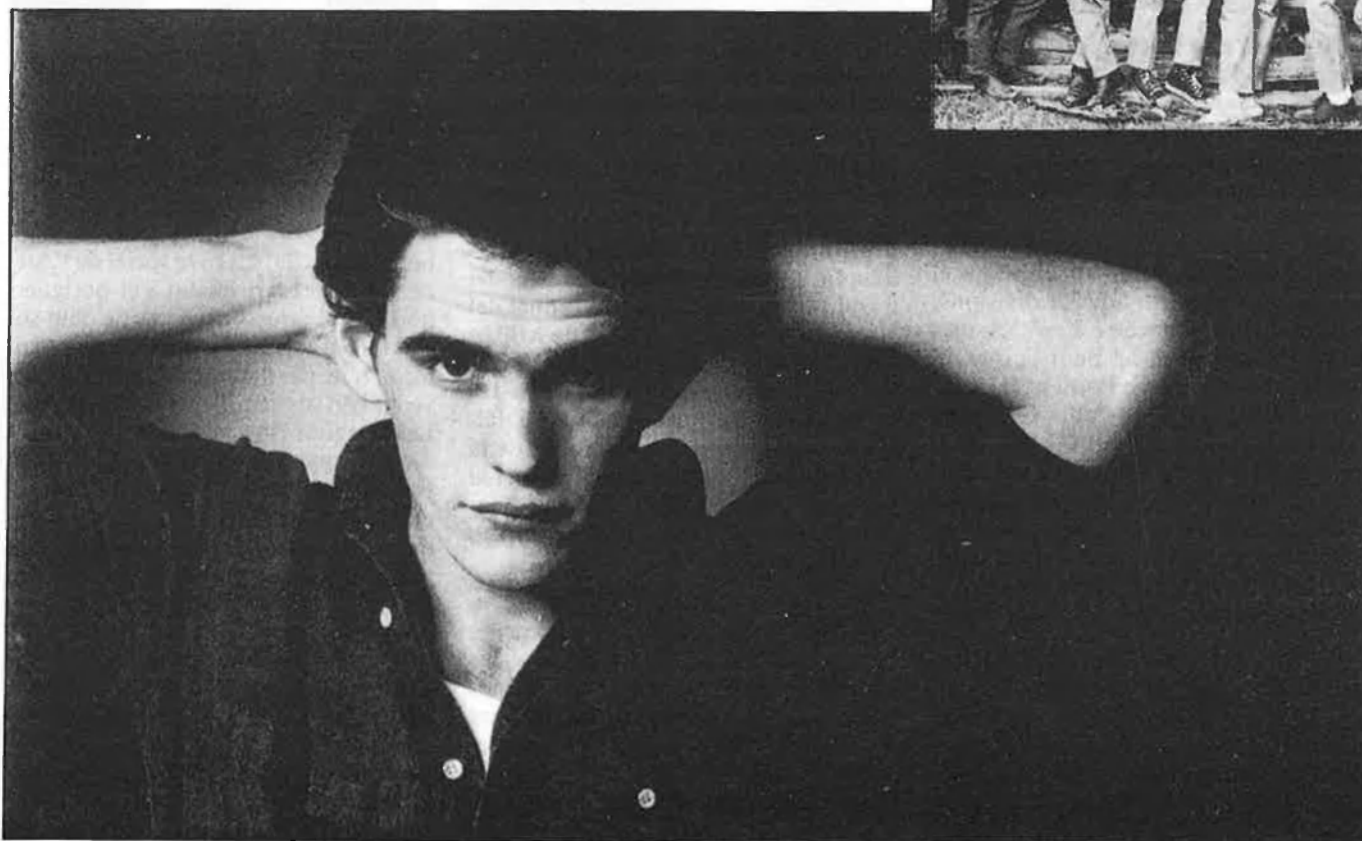
Carles Gàmez

En 1982 el màgic **Coppola**, després del fracàs comercial de *Corazonada*, rodava un film basat en la novel·la de l'escriptora americana Susan E. Hinton, *Outsiders*, titulat entre nosaltres *Rebeldes*. El film, rebut per la crítica de forma negativa, va suposar, tanmateix, el llançament estel·lar de la plana major dels seus intèrprets: **Matt Dillon**, **Ralph Macchio**, **Tom Cruise**, **Rob Lowe**, **Emilio Estevez**, **C. Thomas Howell**...

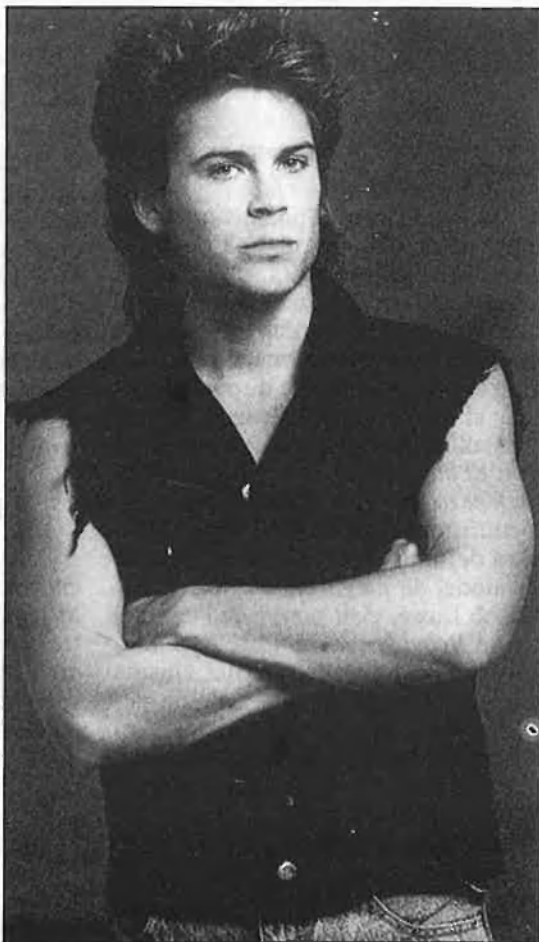
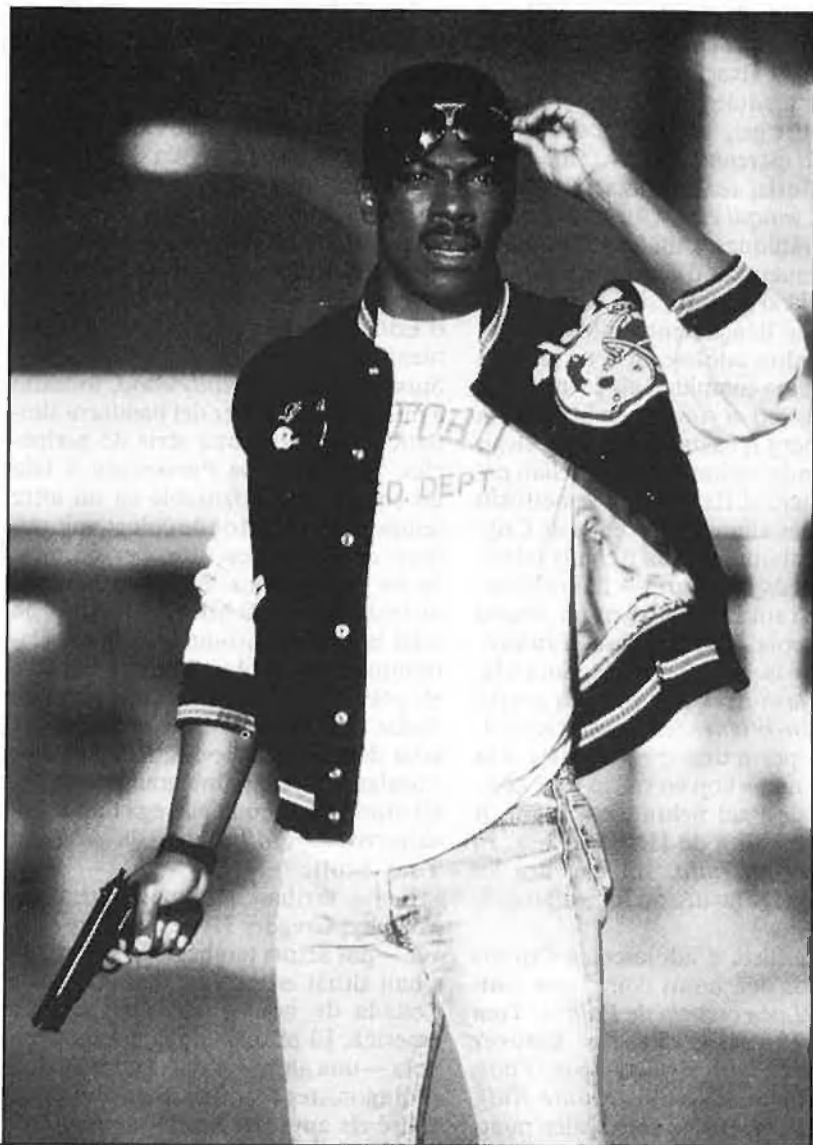
En plena febre dels films amb *teen-agers*, Coppola s'apuntava un tant amb els seus «rebels sense causa» dels anys vuitanta. **Matt Dillon**, l'intèrpret del film, repetiria amb Coppola en la següent pel·lícula del director, *La ley de la calle*, de temàtica idèntica a l'an-

terior, rebuda aquesta volta amb tots els honors. Tant el *Dallas* de *Rebeldes* com el *Rusty James* de *La ley de la calle* bastarien perquè Dillon fos saludat com el **James Dean** dels vuitanta. Tanmateix, aquest *ragazzo di vita* amb aire de fragilitat, malgrat haver protagonitzat d'altres films com *Flamingo Kid*, de Gary Marshall, o *Target*, d'**Arthur Penn**, on compartia *cast* amb el veterà **Gene Hackman**, mostra ara una carrera estancada, a diferència dels seus companys de generació. Només un *re-make* de Tennessee Williams podria tornar-li els favors perduts. El Kowalski d'*Un tranvia llamado deseo*. **Blanche du Bois**, podria interpretar-la perfectament **Peter O'Toole**.

Tom Cruise és de tota aquesta onada de joves actors *brat pack* el que ha dut una carrera més meteòrica i amb millors resultats artístics. Abans de

Dalt, John Lode i fotograma de *Rebeldes*. Baix, Matt Dillon.

Dalt, Eddie Murphy e Tom Cruise. Baix, Jeff Daniels e Rob Lowe.

participar en *Rebeldes*, Cruise havia intervingut en *Amor sin fin*, de **Zeffirelli**, i *Mas allá del honor*, de **Harold Brecker**. *Rebeldes*, i sobretot, *Risky Business*, acabarien per situar-lo com un dels joves amb més ganxo del cinema americà. Del xic de bona família, organitzador d'orgies en la mansió paterna, passaria al conte de fades de **Ridley Scott**, *Legend*. Cruise donava un gir de 360° al seu *look* apareixent revestit de *príncep valent*. Malgrat el poc èxit del film, Cruise tornaria a encertar-la amb el seu següent film: *Top Gun*. En aquesta ocasió, era **Tony Scott** —germà de Ridley— qui el

Michael J. Fox.

col·locava al front d'una història amb pilots d'elit, al costat de **Kelly MacGillis**, *Unico testigo*. Amor, amiat i aventures amb una excel·lent ambientació artística farien del film un dels grans èxits de l'anterior temporada, i amb un Cruise capaç de disputar-li terreny al mateix rei del múscul, **Sylvester Stallone**. Faltava **Scorsese** i el remake d'*El buscavidas*, *El color del dinero*, un *face to face* amb Paul Newman, per a confirmar l'alternativa. Cruise deixava definitivament arrere el seu *look* de model de *magazine* de luxe.

Rob Lowe, eixit també de l'escuderia de *Rebeldes*, és un altre dels adolescents *guaperes* de l'actual cinema americà. Fou la víctima seduïda per Jacqueline Bisset en *Class*, un tema segurament escabrosos en altres èpoques, que l'actriu aconseguia assuaujar amb el seu indubtable *charme*. Fou també un dels membres de l'excèntrica família hotelera d'*El hotel de New Hampshire*, de **Tony Richardson**, al costat d'actrius tant suggestives com **Nastass-**

ja Kinski i Jodie Foster. Malgrat aquests films, la carrera de Lowe s'ha decantat —i fixat, per ara— en el cinema per a adolescents, com el *Flashdance* sobre gel, *Youngblood*, o el recentment estrenat, *Oxford Blue*, de **Robert Boris**, reactualització del vell film, *Un yanqui en Oxford* o les aventures britàniques d'un jove i simpàtic americà enamorat d'una lady anglesa...

No seria el cinema, sinó la televisió, la pista de llançament de **Michael J. Fox**, un altre adolescent d'or, encara que Fox haja complit ja els 25 anys. Un film, *Regreso al futuro*, de la factoria de Spielberg li bastaria per a ser elegit com «la més excitant nova estrella» per l'Associació d'Exhibidors Americans **Fox**, el més allunyat als rebels de Coppola, combina els seus treballs televisius —*Lazos familiares*— amb el cinema. Fins i tot l'hem vist en un anunci de Pepsi-cola. Si en *Regreso al futuro*, Fox, com la Peggy Sue de Coppola, feia un *flash-back* a l'Amèrica grafitti, en *Teen-Wolf* es transmutaria en licàntrop, per a desesperació dels seus fans. Un home llop en versió teen-ager. Un film de **Paul Schrader** —*Light of Day*— i un altre de **Herbert Ross**, *El secreto de mi éxito*, són per ara les seues darreres incursions cinematogràfiques.

Però la llista d'adolescents daurats no s'acaba ací, noms com **Steve Guttenberg** (*Loca escuela de Policia*) **Tom Hanks** (*Splash*), **Emilio Estevez** (*Breakfast Club*), **Kevin Bacon** (*Footloose*), **Raph Macchio** (*Karate Kid*), **C. Thomas Howell**... encapçalen molts dels films més reeixits del cinema americà dels vuitanta. Una llista destinada a convertir-se un dia en els futurs **De Niro**, **Pacino**, **Beatty**, **Hoffman**... o per contra, acabar com els seus homònims dels seixanta: els **Troy Donahue**, **Himm Hutton**, **Fabian**, **Robert Conrad**, **Bobby Darin**, etc., galants efímers o intèrprets de sèries televisives amb algun inesperat *come back*...

Black is beautiful

Dins l'aportat dels actors negres del cinema americà, la figura d'**Eddie Murphy** s'ha col·locat ràpidament entre les estrelles més populars. Murphy, amb **Dan Aykroyd** i **Chevy Chase**, representen la triada amb més èxit dels còmics americans. Murphy, a l'igual que actors com **Robin Williams**, **Richard Pryor**, **Steve Martin** o la protagonista d'*El color purpura*, **Whoopi Goldberg**, farien els seus inicis a través de diferents clubs. Fou precisament en un club de Manhattan d'on Murphy saltaria a un dels programes més po-

pulars de la televisió americana «Saturday Night Live». Un policíac amb **Nick Nolte**, *Límite: 48 horas*, de Walter Hill i una comèdia, *Entre pillos anda el juego*, de **John Landis**, amb Dan Aykroyd —una altra estrella eixida del televisiu «Saturday Night Live»— el col·locaven en el *top* de la popularitat. Davant del negre amb ànima blanca encarnat per **Sidney Poitier** en els anys seixanta, i les pallassades de Richard Pryor, l'humor d'Eddie Murphy connectava àmpliament i arribava a tots els públics. Amb *Superdetective en Hollywood*, tornaria a interpretar el paper del bandarra simpàtic capficat en una sèrie de peripècies. Finalment, la Paramount li feia un contracte, impensable en un altre temps per a un actor de color: vuit milions de dòlars per film, per un total de sis produccions. *El Chico de Oro*, dirigida pel veterà **Michael Ritchie**, ha estat la primera producció per a la Paramount. En el film, Murphy deixava els paisatges de la Costa Oest per traslladar-se a escenaris més exòtics en la línia dels Indiana Jones. Recentment, s'acaba d'estrenar amb gran aparat publicitari una segona entrega de *Superdetective en Hollywood*, dirigida per **Tony Scott**.

Sense arribar a la popularitat de Murphy, **Gregory Hynes** i **Danny Glover** —dos actors també de raça negra— s'han situat en un lloc destacat entre l'onada de nous rostres del cinema americà. El primer, de la mà de Coppola —una altra— s'erigia com un dels protagonistes d'aquell gran film coral sobre els anys del *crack* que era *Cotton Club*. Hynes, excel·lent ballari de

claqué, tornaria a demostrar les seues aptituds per a la dansa en *Noches de sol*, de **Taylor Hackford**. Amb un argument delirant *in extremis*, **Gregory Hynes** i **Mikhail Baryshnikov** assolien en els seus números de ball els moments més brillants del film. La carrera de Danny Glover —del policia dolent d'*Único testigo* al policia bo d'*Arma letal* fins a compartir capçalera amb el cotitzat **Mel Gibson** en aquesta darrera—, l'ha col·locat entre els actors negres niés sol·licitats. Al mig, el melo-riu de Spielberg, *El color púrpura*, on tenia el paper més ingrati del film.

Dragons i roses púrpures

Michael Cimmino, retratista del mosaic americà, rodava, amb **Mickey Rourke** com a protagonista, un policia sobre la màfia xinesa. *El año del dragón* —o *Manhattan Sur* com fou titulat ací— suposaria el descobriment de l'actor **John Lode**, que componia un dels malvats més exquisits apareguts en les pantalles, des dels temps de **Claude Rains** i **James Mason**. **Nancy Kwan** i **Frances Nuyen** havien estat les últimes estrelles de raça xinesa en els anys seixanta. Cap artista oriental de llavors ençà no havia aconseguit despuntar. Lode, amb un físic agradable i de maneres refinades, rivalitzava amb el brutal policia polonès encarnat per Rourke, enfrontats en un dels duels finals més catàrtics dels últims temps... Tot seguit, **Bertolucci** el cridaria per a interpretar la vida de l'últim emperador de la Xina, Pu-Yi, que acabaria els

seus dies com a xofer. El film, rodat amb gran pressupost, a Shangai i altres ciutats xineses, serà de segur un dels grans esdeveniments de la present temporada. Després del director italià, Lode ha interpretat a les ordres d'**Alan Rudolph** la figura d'un marxant d'art en el París de la *generació perduda*. El film es diu *The Moderns*. Hi intervenen, entre d'altres, **Keith Carradine** (*off course!*) i **Genevieve Bujold**.

emotius dels últims temps, i darrerament, víctima de la perversa **Melanie Griffith** —filla de l'heroïna-màrtir de *Los pájaros*— en el film de **Jonathan Demme**, *Something Wild*.

Made in England

De sempre, el planter britànic ha estat generós en la producció d'actors i actrius. **Rupert Everett**, actor proce-

Baix, Rupert Everett. Dalt, Nicola Cage.

Nicola Cage, nebot del director **Francis F. Copola**, encara que per l'edat podria estar classificat en la generació dels *teen-agers*, ha pogut escapar-se'n. Segurament perquè el seu físic li ha donat un aspecte més adult. Tres films amb el seu oncle, *Cotton Club*, *La ley de la calle* i, sobretot, *Peggy Sue se casó*, en el rol del promès-marit de la sol·licitada senyora Turner, li han bastat per a conquistar un meregut respecte professional. Però Cage ja havia tingut oportunitat de demostrar el seu talent artístic en el film d'Alan Parker, *Birdy*, com el soldat mutilat del Vietnam. Aquests dies el tenim en les pantalles, en una espècie de western modern i enfollit amb bebè ambulat, *Arizona Baby*; film presentat en el darrer festival de Canes, el confirma com un dels joves actors més interessants del cinema nord-americà.

Woody Allen el feia eixir de la pantalla en *La rosa púrpura del Cairo*. **Jeff Daniels**, el galant camp que seduïa a Mia Farrow en plena depressió americana, és un altre dels rostres d'aquesta nova generació. Fou un gendre difícil per a Shirley McLaine en *La fuerza del cariño*, un dels melos més

dent del grup escènic Citizen's Theatre, és per ara de tots els actors de la nova generació l'estrella més rutilant. Everett debutaria com a actor infantil en la producció disneyana, *Mary Poppins*. Vint anys després seria el diplomàtic traïdor i homosexual d'*Otro país*. *Bailando con un extraño* i la versió cinematogràfica de la novel·la de García Márquez, *Crónica de una muerte anunciada*, de F. Rossi han acabat per situar-lo com un dels actors europeus més sol·licitats, seguint els passos del seu compatriota, **Jeremy Irons**. **Daniel Day Lewis**, un dels protagonistes de *Mi bella lavandería* de **Stephen Frears** —postal crua del Londres de Miss Thatcher— i *Una habitación con vistas*— i **Gary Oldman** (*Sid and Nancy*, *Abrete de orejas*), despuntan dins la galeria dels joves actors britànics.

La temporada cinematogràfica acaba d'alçar el teló. Molts d'ells seran segurament els protagonistes dels films que s'acosten. Una llista d'actors que es podia completar amb noms com **Tom Hanks**, **Sean Penn**, **Griffin Dunne**, **Steve Guttenberg**, **Timothy Hutton**, etc. □

